

KUILMAÏS: MOEILIJK TEELTJAAR MET BEHOORLIJK RESULTAAT

Vorig jaar hadden we te maken met bijzonder moeilijke weersomstandigheden. Het was het moeilijkste teeltjaar sinds 1996. Globaal genomen was het eindresultaat nog zeer behoorlijk. Het geeft een zekere geruststelling dat de kuilmaïs ook in zeer moeilijke omstandigheden over voldoende weerbaarheid en aanpassingsvermogen beschikt om dergelijke zeer contrasterende klimatologische omstandigheden te weerstaan. – *Jurgen Depoorter, Michaël Mary & Guy Foucart, CIPF vzw*

In Laag- en Midden-België test het CIPF de variëteiten in een normaal en een voorlopig netwerk. In het normaal netwerk worden de betere rassen van de afgelopen jaren uitgezaaid samen met de koplopers van het voorlopig netwerk van CIPF (vroeger Europees netwerk genoemd) van 2011. Daarbij komen nog recent op de Belgische rassencatalogus ingeschreven hybriden en tenslotte nog een aantal goed presterende rassen die in 2011 hun eerste jaar meeliepen in de officiële rassenproeven. Het voorlopig netwerk is opgericht om de nieuwe rassen een eerste jaar te testen. Elk netwerk is opgesplitst in 2 groepen. Een eerste groep groepeert de zeer vroege tot vroege rassen (FAO-index ≤ 230). De

halfvroege tot late rassen (FAO-index 230 \leq 270) vormen de tweede groep.

Opbouw proefveldnetwerk

De proefvelden voor de netwerken worden aangelegd op verschillende

.....

Veel nieuwe rassen missen hun entree niet.

.....

locaties in Laag- en Midden-België. De gerandomiseerde blokkenproeven van 4 herhalingen worden gezaaid in 4 rijen waarvan enkel de 2 middelste rijen

machinaal geoogst, gewogen en geanalyseerd worden. De geoogste lengte van de proefperceeltjes bedraagt telkens 7 m. In het normaal netwerk werden het voorbije jaar 45 vroege rassen getest. De resultaten van 4 locaties werden in de synthese verwerkt: Gallaix, Naast, Roux-Miroir en Zichem. De verschillende rassen werden vergeleken ten opzichte van 4 getuigenrassen (DKC3301, ES Kira, LG 30218 en NK Cooler). Alle getuigenrassen worden al meerdere jaren getest bij het CIPF en worden gekozen wegens hun regelmatige en bevredigende eigenschappen voor alle selectiecriteria. In het netwerk met de halfvroege tot late rassen (FAO-index 230 \leq 270) werden 43 rassen getest op 7 locaties in Laag- en

Midden-België: Bossut, Elouges, Huisignies, Naast, Oosteeklo, Ternat en Tongerlo. Voor dit netwerk werden volgende 4 getuigen geselecteerd: Mondri CS, NK Perform, PR39F58 en Torres.

Algemene resultaten

De zetmeelgehalten voor de zeer vroege tot vroege variëteiten lagen gemiddeld genomen op het niveau van 2011 (38%). De waarden voor verteerbaarheid van het organisch materiaal en voor VEM waren wel lager dan in 2011: 76,6% en 929 VEM tegenover 77,7% en 952 VEM in 2011. Voor de halfvroege tot late groep lag het zetmeelaandeel gemiddeld op 36,3%, tegenover 35,5% in 2012. De waarden voor verteerbaarheid van het organisch materiaal en voor VEM kwamen lichtjes lager uit vergeleken met 2011: 76,2% en 923 VEM tegenover 76,6% en 936 VEM in 2011.

Voor de gedetailleerde informatie over alle rassen verwijzen wij naar de tabellen en grafieken op de website van het CIPF (www.cipf.be). Hier vind je de resultaten van alle geteste rassen in het netwerk in 2012 met vermelding van mandataris en jaar van inschrijving, opbrengst, verteerbaarheid, gevoeligheid voor builenbrand en legering, energetische opbrengst en andere parameters. Je vindt er ook de cijfers over de opbrengst van de variëteiten over de laatste 3 jaar.

Zeer vroege variëteiten

Hieronder bespreken we de rassen met een FAO-index ≤ 200 . Nieuwkomer Cathy bevestigt al de goede kwaliteiten die het vorig jaar liet zien. In deze vroegrijpheidsgroep haalt het ras het beste rendement in droge stof, alsook het beste rendement in kVEM/ha. Het ras beschikt over een uitstekende voederwaarde met onder meer de beste verteerbaarheid van het organisch materiaal uit deze groep. Een andere nieuwkomer is Emily. Het ras haalt goede rendementen in kg droge stof/ha en in kVEM/ha. De verteerbaarheid is eveneens goed. Het ras vertoont een lichte gevoeligheid voor stengelrot. Vandaar dat men het ras best niet bij overrijpheid oogst.

Hoewel beide nieuwkomers op de nationale rassenlijst, ES Kira en ES Hercules, niet uitblinken qua voederwaarden, zijn ze wel interessant door hun rendementen, die licht boven of rond het gemiddelde van de getuigen scores. ES Hercules is wel licht gevoelig voor legering. Kajuns en Tokala maken een mooie intrede met goede resultaten. Kajuns heeft een van de beste resultaten

voor verteerbaarheid van het organisch materiaal uit deze groep. Tokala is het vroegste ras uit de zeer vroege groep. In 2012 zagen we wel wat stengelbreuk bij dit ras.

Als men specifiek naar rassen met een goede voederwaarde zoekt, verdienen P8057, Nitro, Amagrano, LG 30233 en LG 30211 de aandacht met hun uitstekende verteerbaarheid. Net zoals in 2011 behaalt LG 30211 de beste verteerbaarheid van het organisch materiaal voor deze groep. Van deze rassen vertonen Amagrano en LG 30233 wel een zekere gevoeligheid voor stengelrot.

goed. Het ras is een goede kandidaat als dubbeldoelras, gezien de goede resultaten bij de oogst als droog graan, vochtig graan of MKS. In 2012 stelden we wel een vrij grote gevoeligheid vast voor stengelbreuk.

Ook LG 30238 haalt voor het tweede jaar op rij uitstekende resultaten voor rendement in kg/ha en kVEM/ha. De voederwaarden zijn zeer goed, met een verteerbaarheid van het organisch materiaal rond het gemiddelde van de proef. LG 30224 mist zijn entree niet. Het ras behaalt uitstekende rendementen, zowel uitgedrukt in droge stof als in

Naast de voederwaarden (zetmeel, verteerbaarheid, VEM) blijven stengelrot, builenbrand en legering belangrijke eigenschappen.

Vroege variëteiten

In deze groep (FAO-index $200 \leq 230$) haalt het ras LG 30240 het beste rendement in kg DS/ha. Door een goede verteerbaarheid van het organisch materiaal scoort het ras ook met uitstekende resultaten voor rendement in kVEM/ha. Al deze zeer goede eigenschappen zijn een bevestiging van de resultaten van vorig jaar. Ricardino haalt in zijn vierde jaar in het normaal netwerk opnieuw uitstekende resultaten voor rendement in kg/ha en kVEM/ha. De voederwaarden van het ras zijn zeer

energie per hectare. LG 30224 bevestigt hierbij zijn eerst plaats in het voorlopig netwerk van 2011. Ook in het netwerk ten zuiden van Samber en Maas van 2012 scoort het ras hoog. In 2012 vertoonde LG 30224 wel een lichte gevoeligheid voor legering.

De variëteit P8000 staat nu al 4 jaar in het normaal netwerk met zeer goede rendementen (zowel qua massa als energetisch). De verteerbaarheid van het organisch materiaal ligt rond het niveau van de getuigen. De nieuwkomers

ES Cluedo en Xxilo bevestigen hun goede resultaten uit het voorlopig netwerk van 2011. Beiden halen zeer goede resultaten, uitgedrukt in kg DS/ha en kVEM/ha. De verteerbaarheid van de rassen ligt lichtjes onder het gemiddelde van de proef. Xxilo werd in 2011 eerst bij de halfvroeg tot late groep ingeschreven, maar het ras toonde zich in dat eerste jaar voldoende vroegrijp om naar de zeer vroege tot vroege groep overgebracht te worden.

Twee andere nieuwe rassen van het normaal netwerk, Colisee en LG 30220 halen beide zeer goede rendementen. LG 30220 bevestigt hierbij zijn uitstekende resultaten van het voorlopig netwerk 2011 met een verteerbaarheid die bij de beste is van deze groep. Voor Colisee liggen de waarden voor verteerbaarheid dan weer onder het proefgemiddelde.

De rassen DKC3301 en Eliot staan beide al 3 jaar in proef en halen beide rendementen van een zeer goed niveau. De verteerbaarheid van het organisch materiaal ligt rond het gemiddelde en dit resulteert in uitstekende energetische rendementen. Beide bevestigen hierbij hun mooie resultaten van 2011. DKC3301 werd in 2012 ook getest in het netwerk ten zuiden van Samber en Maas en behaalt ook daar goede resultaten. De rassen LG 30223 en Messago behalen een rendement dat bij het niveau van de getuigen aanleunt. Ze zijn interessant wegens hun uitstekende verteerbaarheid van het organisch materiaal. Ook Stephany en LG 30225 blinken misschien niet uit door hun rendementen in kg/ha, maar ze verdienen wel de aandacht wegens hun mooie resultaten inzake verteerbaarheid.

Halfvroeg variëteiten

In deze groep (FAO-index 230 ≤ 250) halen Amaretto en Torres de hoogste rendementen droge stof. Amaretto combineert dit rendement met een goede verteerbaarheid van het organisch materiaal tot een uitstekend energetisch rendement. Torres staat al 5 jaar in het normaal netwerk en haalt dankzij een goede verteerbaarheid het beste energetisch rendement (kVEM/ha) van deze groep. Het bevestigt hierbij zijn goede resultaten uit het verleden. Torres is bovendien een goede kandidaat als dubbeldoelras gezien de goede resultaten bij de oogst als droog graan, vochtig graan of MKS.

Het nieuwe ras Pentexx maakt een zeer goede intrede in het normaal netwerk met uitstekende rendementen in kg DS/ha en kVEM/ha. Net zoals in het voorlopig

netwerk van 2011 scoort het ras met één van de beste verteerbaarheden uit de groep. Ronaldinio is met zijn 6 jaar in het normaal netwerk nog steeds een vaste waarde. Het ras scoort met goede kwalitatieve en kwantitatieve eigenschappen. Het ras kan ook ingezet worden als dubbeldoelras, gezien de goede rendementen bij de oogst als droog graan, vochtig graan of MKS.

De 2 nieuwe rassen Geoxx en Niklas, alsook PR39T83 halen een uitstekend rendement en combineren dit met een goede voederwaarde. Geoxx bevestigt hiermee zijn goede resultaten uit het voorlopig netwerk van 2011. PR39T83 staat al 4 jaar in proef en bevestigt met stabiele resultaten van jaar tot jaar. Nolween komt uit het voorlopig netwerk van 2011. De variëteit maakt een mooie intrede met goede eigenschappen voor alle criteria. Vooral de zeer goede verteerbaarheid van dit ras lijkt veelbelovend. Zowel Niklas als Nolween werden in 2011 een eerste maal ingeschreven als zeer vroeg tot vroeg ras. Er kwam geen voldoende vroegrijpheid tot uiting om de rassen in deze groep te laten, vandaar dat ze nu hun plaats vinden in de halfvroeg groep.

De rassen SY Kairo en NK Sigmund staan respectievelijk al 3 en 4 jaar in het normaal netwerk. Ze hebben vergelijkbare eigenschappen: goede rendementen in droge stof en kVEM/ha. Beide hebben een goede verteerbaarheid van het organisch materiaal. Bij de rassen met een rendement in de buurt van de getuigen vermelden we SY Multitop, PR39A98, SY Unitop, Millesim en de nieuwigheid Baracco. SY Multitop heeft een zeer goede verteerbaarheid van het organisch materiaal, maar was in de omstandigheden van 2012 wel wat gevoelig voor legering. Millesim is geschikt om te oogsten als droog graan, vochtig graan of MKS. De rassen Geoxx, Millesim, NK Sigmund, Ronaldinio, SY Kairo en Torres werden in 2012 ook in het netwerk ten Zuiden van Samber en Maas getest, met ook daar goede resultaten.

Half late tot late variëteiten

Hieronder bespreken we de half late tot late rassen (FAO-index > 250). Voor het derde jaar op rij neemt Barros de eerste plaats in het klassement in kg DS/ha voor zijn rekening in deze groep. Het ras bevestigt hiermee zijn zeer hoge opbrengstpotentieel. De score in kVEM/ha is goed, maar de verteerbaarheid van het organisch materiaal ligt wel onder het gemiddelde van de proef. Het ras is ook geschikt om te oogsten als vochtig graan

of MKS. We moeten wel melden dat Barros in 2012 een lichte gevoeligheid voor legering en stengelbreuk liet zien. Na een eerste jaar in het voorlopig netwerk te hebben doorlopen, bevestigen Galvani CS en SY Matinal in 2012 hun goede resultaten. Beide halen zeer goede rendementen in kg DS/ha en kVEM/ha. Voor Galvani CS zagen we in 2012 wel een zekere gevoeligheid voor stengelbreuk. Onder de andere nieuwigheden merken we MAS 27.L op, een ras met uitstekende rendementen in kg droge stof/ha, zij het met voederwaarden die onder het gemiddelde liggen.

PR39F58 stond al voor het tiende jaar op rij in het normaal netwerk. Het blijft een degelijk referentieras met goede eigenschappen voor alle kwantitatieve en kwalitatieve criteria. Het ras heeft daarbovenop de beste verteerbaarheid van het organisch materiaal uit deze groep. PR38Y34 werd voor het derde jaar in het normaal netwerk getest en combineert goede rendementen met een goede verteerbaarheid van het organisch materiaal. Het ras haalt hierdoor ook goede rendementen uitgedrukt in kVEM/ha. Het is wel een typisch laat ras met lage zetmeelgehalten en lage drogestofpercentages. Voor een iets snellere afrijping kan men dit ras best tussen de 90.000 en 95.000 korrels per hectare uitzaaïen. Een vroege zaai is ook zeer aangewezen.

Penelope en Grosso staan respectievelijk 2 en 3 jaar in het normaal netwerk. Beide rassen bevestigen hun waarde met stabiele resultaten, een goed rendement in zowel kg DS/ha als kVEM/ha en goede eigenschappen voor voederkwaliteit. Penelope heeft één van de beste verteerbaarheden uit deze groep. Grosso kan eventueel geoogst worden als vochtig graan of MKS. ■

[Meer info over de CIPF-proeven kan je vinden via www.cjpf.be](http://www.cjpf.be)